

Hyvinvoinnin toimiala

Toimialan/toimielimen toiminnan kuvaus

Hyvinvoinnin toimialan tehtävänä on tuottaa kuntalaisille varhaiskasvatus-, koulutus- ja nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut. Lisäksi toimiala vastaa kaupungin tasolla hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja kuntalaisosallisuuden koordinoinnista. Hyvinvointipalvelut koordinoivat kaupungin tasolla ehkäisevää päihdetyötä, hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman laatimista, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatimista sekä Lapsiystävällinen kunta -mallin toteutumista. Hyvinvointipalvelut tekevät kiinteää yhteistyötä mm. hyvinvointialueen, oppilaitosten sekä alueella toimivien yhteisöjen ja järjestöjen kanssa.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Vuonna 2025 toimialalla jalkautettiin vuonna 2024 päätettyjä talouden sopeuttamisen päätöksiä. Toimialalla on pystytty toimenpanemaan päätetyt sopeutustoimet lähes täysimääräisesti.

Vuonna 2025 Joensuussa syntyi 548 lasta, joka on 38 lasta enemmän kuin vuonna 2024. Syntyvyyden lasku Joensuussa on viime vuosina tasaantunut ja syntyvyys näyttää asettuvan 500–550 lapsen välille. Muutos 2010-luvun alkuun on kuitenkin niin merkittävä, että varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluissa palvelutarjonnan ja palvelutarpeen epäsuhta jatkuu jo tehdyistä palveluverkkopäätöksistä huolimatta tulevina vuosina. Kaupungin eteläisellä alueella tehtiin palveluverkkotarkastelu ja lopputuloksena Reijolan koulu lakkautetaan, Niittylahden vanha koulu puretaan ja tilalle rakennetaan uusi 2-sarjainen koulu ja 3 ryhmäinen päiväkotitoiminta. Lisäksi Reijolaan rakennetaan 5 ryhmäinen päiväkotitoiminta Yhteisötilan yhteyteen. Alueelta lakkautetaan tulevaisuudessa vanhoja päiväkotitoimintoja, jotka uudet tilat korvaavat. Vuonna 2025 tehtiin myös päätös Naljakan uuden 5 ryhmäisen päiväkodin rakentamisesta.

Toimialan investoinneista vuonna 2025 merkittävimpiä olivat kaupungintalon remontti museo Elieliksi, joka avautuu marraskuussa 2025. Taidemuseon remontti aloitettiin vuonna 2025 ja remontin odotetaan valmistuvan vuoden 2026 lopulla. Lisäksi Hammaslahteen valmistui uusi alakoulu, jonka kanssa samoissa tiloissa toimii kirjasto sekä nuorisotila.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2025

Strateginen painopiste: Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja digitalisaation ja tietojohdamisen keinoin. Digikyvykkyyden kehittämiseksi laaditaan digitalisaation kehitysohjelma. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteutuma	Toteuma
Joensuun kaupungin digiohjelman toteutus etenee ohjelman mukaisesti	Ohjelmassa vuodelle 2025 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet projektikorttien mukaisesti	Kaikki tulosalueet	Digiohjelma eteni suunnitellusti	Toteutui

Strateginen painopiste: Kasvatuksen, koulutuksen ja opiskelun Joensuu				
Tavoitelinjaus: Mahdollistamme turvallisen kasvun polun. Lapset, nuoret ja perheet saavat oikeanlaista tukea oikeaan aikaan. Olemme lapsi- ja perheystävällinen kaupunki. Lasten ja nuorten etu huomioidaan kaikessa päätöksenteossa.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteutuma	Toteuma
Koulutus- ja nuorisopalvelujen toimintakulttuuri tukee elinikäisen oppimisen valmiuksia (halu oppia, yritteliäisyys, kansainvälisyys ja kyky käyttää teknologiaa) sekä yhdenvertaisuutta	Sijoittumistiedot: 100 % peruskoulun päättävistä sijoittuu syksyllä 2025 jatko-opintoihin	Koulutus- ja nuorisopalvelut (koulutus- ja nuorisajohtaja, koordinoiva opinto-ohjaaja ja OPO-tiimi)	100 %	Toteutui
	Jokainen koulu on kehittänyt ainakin yhden teknologia-avusteisen oppimisinnovaation ja innovaatio otetaan osaksi koulun toimintaa.	Koulutus ja nuorisopalvelut (rehtori ja Mediakeskus)	Toteutunut. Kaikki koulut ovat tallentaneet innovaation ja jakaneet sen toisten koulujen käytettäväksi. Innovaatioista mm. Karhunmäen koulun luokkakohdainen TVT-passi on levinnyt monen koulun käyttöön. Useammalla koululla kuten Nepenmäen koululla innovaatio liittyy tekoälyyn. GenAI-hankkeessa on toiminut 12 koulua.	Toteutui

	Kaikki koulut ovat aloittaneet suunnitelmansa mukaisen yritteliäisyyskasvatuksen ja varmistetaan, että yrittäjyyskasvatus on osa koulun toimintaa.	Koulutus ja nuorisopalvelut (Y-tiimi ja rehtorit)	Toteutunut. Yrittäjyyskasvatus toteutuu kaikissa kouluissa. Koulut ovat valinneet soveltuvat yritysikasvatus polun Nuorten yrittäjyys ja talous NYT materiaaleista. Yrityskasvatus on toteutettu mm. duuni- ja yritys-suunnistuksina, vuosi yrittäjänä ohjelmana ja oma talous ja rahat ohjelmana.	Toteutui
	Jokainen koulu on kehittänyt vähintään yhden osallistavan menetelmän tai toimintamallin yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi.	Koulutus ja nuorisopalvelut (globaalikasvatustiimi ja rehtorit)	Toteutunut. Yleisin osallistamisen menetelmä on aktiivinen oppilaskuntatoiminta, joka toteutuu joka koulussa. Lisäksi jokaisessa koulussa toimii jokin kiusaamisen ehkäisemiseen tähtäävä toimintamalli.	Toteutui
Varhaiskasvatuksen osallistumisaste säilyy korkealla tasolla	Osallistumisaste yli 80 %	Varhaiskasvatus	Osallistumisaste 01–12/2025: 0–6-vuotiaat 76 % ja 1–6-vuotiaat 88 % (jos alle 1-vuotiaat eivät ole mukana).	Toteutui osittain
Huoltajien tyytyväisyys kaupungin varhaiskasvatuksen laatuun pysyy hyvällä tasolla.	Tyytyväisyys kaupungin varhaiskasvatuksen laatuun 4,4 (ka) tai yli (asteikko 1–5).	Varhaiskasvatus	Asiakaskyselyn tulokset 4–5/2025 eli huoltajien tyytyväisyys varhaiskasvatuksen laatuun kaupungin varhaiskasvatuksessa oli 4,7 ka ja eriteltynä kaupungin päiväkodit 4,5 ka, perhepäivähoito 4,8 ka ja yksityiset päiväkodit 4,3 ka.	Toteutui

Tavoitelinjaus: Kasvatuksemme ja koulutuksemme on laadukasta ja osaamisemme on kansallisesti arvostettua. Edistämme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteutuma	Toteuma
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toteutuu kouluissa ja päiväkodeissa.	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus suunnitelmallisesti päivitetty jokaisessa koulussa ja päiväkodissa.	Koulutus- ja nuorisopalvelut sekä varhaiskasvatuspalvelut	Varhaiskasvatusta koskeva Yhdenvertaisuuslain pykälä 6 astui voimaan 1.1.2025. Lain mukainen yhdenvertaisuutta edistävä suunnitelma tulee ottaa käyttöön varhaiskasvatuksessa viimeistään 1.1.2026. Varhaiskasvatuksessa jokaisessa yksikössä on tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma tehty ja käytössä. Kouluissa tasa-arvosuunnitelmat päivitetään kevään 2026 aikana.	Toteutui osittain
Tavoitelinjaus: Vahvistamme asemaamme opiskelijakaupunkina ja nostamme näkyvyytemme uudelle tasolle. Viestimme opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksista, palveluista ja tapahtumista yhteistyössä oppilaitosten ja opiskelijoiden kanssa. Jalkautamme opiskelijakaupunki Joensuu -ohjelman.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteutuma	Toteuma
Oppilaitosyhteistyö tiivistyy	Opiskelijayhteistyöryhmä kokoontuu 2 kertaa	Koulutus- ja nuorisopalvelut	Toteutunut. Yhteistyöhön osallistuneet mm. Karelia AMK, UEF, Riveria ja Luovi sekä opiskelijakunnan edustajia eri oppilaitoksista.	Toteutui
Strateginen painopiste: Osaavan ja innostuneen henkilöstön Joensuu				
Tavoitelinjaus: Edistämme henkilöstön työssä kehittymistä, osaamista ja työhyvinvointia. Tarjoamme mahdollisuuden kehittyä tehtävässä ja uralla. Tarjoamme laadukkaat työterveyspalvelut.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteutuma	Toteuma
Varhaiskasvatuksen sairauspoissaolojen vähentäminen	Sairauspoissaolojen määrä vähenee vuoden 2024 tasosta	Varhaiskasvatuksen johto, Henkilöstöpalvelut	Sairauspoissaolopäiviä 2025 oli 11 päivää/htv eli sama kuin vuonna 2024 (11 päivää/htv). Sairauspoissaolot eivät vähentyneet vuoden 2024 tasosta, mutta eivät nousseetkaan.	Ei toteudu

400 Hyvinvointipalvelujen hallintopalvelut

Tilivelvollinen: talouspäälikkö Matti Karttunen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Hallintopalvelujen toimintaan kuuluu koulusihteeripalvelut (Hyvo-tiimi), osallistuminen toimialan tilojen suunnittelu- ja rakentamisprosesseihin sekä toimialan palveluita koskevat vahtimestaripalvelut.

Toukokuun loppuun asti hallintopalvelujen toimintaan kuului myös ehkäisevä päihdetyö, Lapsiystävällinen kunta -työ, hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön toimien ja suunnitelmien koordinointi sekä Yhteisötila Sataman ja Sepänpihan kerhotalon toiminta. Edellä mainitut toiminnot siirtyivät kesäkuun alussa hyvinvoinnin edistämisen ja osallisuuden lautakuntaan, jonka toimintakertomuksesta löytyy katsaus toimintavuoteen 2025.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Hyvo-tiimissä toimintaa kehitettiin ottamalla käyttöön matalalla kynnyksellä pieniä uudistuksia. Merkittävin työtehtäviin vaikuttava muutos oli uuden avaintenhallintajärjestelmän käyttöönotto.

Tilamuutoksia oli vuonna 2025 keskimääräistä enemmän. Useista tiloista luovuttiin, mutta myös uusia tiloja otettiin käyttöön. Lisäksi vuoteen mahtui paljon tulevien kohteiden suunnittelutyötä. Tiloihin liittyvistä asioista on kerrottu tarkemmin kunkin tulosalueen omassa osiossa.

Tulosalueen talousarvio ylittyi hieman. Tähän vaikutti pääasiassa siirtyminen tasopalkkajärjestelmään ja lisäksi vuodelle kohdistui talousarviossa huomioimattomia kertaluonteisia kustannuksia.

Riskienhallinnan toteutuminen

Hallintopalvelujen toimintaan ei kohdistunut vuonna 2025 merkittäviä riskejä. Henkilöstöresursseihin liittyvät riskit olivat konkreettisimpia riskejä. Niihin pystyttiin hyvin varautumaan vuonna 2025, eivätkä toteutuneet riskit vaikuttaneet hallintopalveluiden toimintaan. Henkilöstöön liittyviin tapaturmariskeihin ja sekä toimintoihin ja tiloihin liittyviin riskeihin on varauduttu ja vastattu yksikkökohtaisella riskienarvioinnilla.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	Toteuma
Toimintatulot	724 423	741 000	732 800	744 910
Toimintamenot	-1 188 865	-1 507 000	-1 207 000	-1 237 615
Toimintakate	-464 442	-766 000	-474 200	-492 706
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	24	21	21	23

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	741 000	-8 200	732 800	744 910	12 110
Toimintakulut	-1 507 000	300 000	-1 207 000	-1 237 615	-30 615
Toimintakate	-766 000	291 800	-474 200	-492 706	-18 506

410 Koulutus- ja nuorisopalvelut

Tilivelvollinen: koulutus- ja nuorisajohtaja Aatu Mustonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalueeseen kuuluvat Joensuun kaupungin koulujen valmistavaopetus, esiopetus, perusopetus ja lukiokoulutus sekä nuorisopalvelut. Tehtävänä on oppijoiden kasvatusta ja opetus yhteistyössä kodin kanssa sekä jatko-opintovalmiuksien takaaminen, sekä vapaa-ajan toiminnan järjestäminen.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Vuonna 2025 kaupungin peruskouluissa oli yhteensä 5300 oppilasta. Koulujen yhteydessä olevassa esiopetuksessa oli 44 oppilasta. Kaupungin lukioissa oli 1286 opiskelijaa sisältäen aikuislukion 126 lukiotutkinnon opiskelijaa. Aikuisten perusopetuksessa (AIPE) opiskelijoita oli yhteensä 174 ja tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa (TUVA) 125 opiskelijaa. Opiskelijamäärissä on käytetty tilastopäivän 20.9.2025 lukuja.

Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden näkökulmasta vuosi 2025 oli onnistunut. Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin kokonaisuudessaan. Vuoden 2025 tilinpäätös alittaa talousarvion noin 585 000 eurolla. Alitus on 0,6 % budjetista. Talousarvion alitus koostuu pääosin monikielisen opetuksen henkilöstökulujen alituksesta sekä talousarviota pienemmistä palvelujen ostoista.

Lukioiden yhteishaun aloituspaikat kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti säilyttää samalla tasolla kuin aiempina vuosina. Aloituspaikkoja oli yhteensä 404. Kevään 2025 yhteishaussa seuraavat keskiarvot oikeuttivat sisäänpääsyyn: Lyseon lukio 8,17, Yhteiskoulun lukio 8,08 ja Pyhäselän lukio 6,58. Lyseon lukioon ja Yhteiskoulun lukioon hakijoita oli enemmän kuin aloituspaikkoja, myös lukioiden erikoislinjoille. Pyhäselän lukion aloituspaikat eivät tulleet täyteen. Koko kaupungin tasolla keskiarvorajat laskivat edellisestä vuodesta.

Koulutus- ja nuorisopalvelujen henkilöstön määrä oli vuonna 2025 noin 821 henkilötyövuotta. Henkilöstö koostuu rehtoreista, lehtoreista, luokanopettajista, pää- ja sivutoimisista tuntiopettajista, nuorisotyöntekijöistä sekä hallinnon henkilöstöstä. Opettajien määrä vaihtelee vuosittain etenkin määräaikaisten opettajien osalta (sijaiset, muut määräaikaiset). Toistaiseksi ja määräaikaisesti palkattavat opettajat lukuvuodelle 2025–2026 rekrytoitiin maaliskuu-toukokuussa.

Vuonna 2025 koulutus- ja nuorisopalvelujen toiminnan keskiössä on ollut oppimisen tuen kokonaisuudistus. Oppimisen tuen kokonaisuudistuksessa on tehty tarvittavat päivitykset ja muutokset opetussuunnitelmaan ja viety lainsäädännön ja opetussuunnitelman vaatimat muutokset kouluille. Oppimisen tuen kokonaisuudistuksen jalkauttaminen kouluille aloitettiin tammikuussa 2025 palvelupäällikön ja opetuspäällikön toimesta. Lukuvuonna 2025–2026 jalkauttaminen jatkuu erityisopetuksen koordinaattorin (4pv./ vko) toimesta. Erityisopetuksen koordinaattorin tukemana oppilaiden tehostetun ja erityisen tuen suunnitelmat ja päätökset muutetaan uuden lainsäädännön mukaisiksi kevään ja kesän 2026 aikana. Oppimisen tuen uudistuksen osalta koulutettiin myös yhteistyötahoja, kuten lasten neurologian ja opiskeluhoitopalveluiden työntekijöitä. Lisäksi pohdittiin uudistusta osana hyvinvointialueen, järjestöjen, seurakunnan ja kaupungin palveluiden järjestämistä eli perhekeskustointia. 1.8.2025 alkaen ryhmämuotoista tukea (yleinen tukiopeutus, kielen tukiopeutus sekä erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä) tulee tarjota 0,122 vuosiviikkotuntia oppilasta kohti. Lain taustaselvitysten mukaan kunnat tarjoavat jo tällä hetkellä näitä 0,037 vuosiviikkotuntia oppilasta kohden, joten Joensuussa lisättiin 1.8.2025 alkaen oppilaiden ryhmämuotoiseen tukeen 0,085 vuosiviikkotuntia per oppilas.

Koulunkäynninohjaajina Joensuun kouluissa työskentelee noin 210 henkilöä, joista vakinaistettiin vuonna 2025 yhteensä 32.

Vuoden 2025 aikana tehtiin kouluverkkoselvitys alueelle Karhunmäki, Reijola, Niittylahti ja Suhmura. Kouluverkkoselvityksen tuloksena uusi koulu esitettiin rakennettavaksi Reijolaan ja Niittylahden koulu lakkautettavaksi. Kaupunginvaltuusto päätti rakentaa uuden koulun Niittylahteen ja lakkauttaa Reijolan koulun. Kouluverkkoselvitys jatkuu vuonna 2026 alueella Mutala, Rantakylä ja Utra.

Valmistavan opetuksen (VALO) oppilasmäärä pysyi edelleen suurena, enimmillään oppilaita oli samaan aikaan valmistavissa yli 200, pääsääntöisesti päiväkohtainen oppilasmäärä oli noin 150 oppilasta. Erityisesti yläkouluikäisiä valmistavan opetuksen oppilaita tuli Joensuuhun edellistä vuotta enemmän. Yläkouluikäisten ryhmiä oli enimmillään viisi Pielisjoen koulussa. Esikouluryhmien inkluusiivista valmistavaa opetusta toteutettiin vuoden 2025 aikana vain Rantakylän alueen kahdessa päiväkodissa. Perusopetukseen valmistavaa opetusta ryhmämuotoisena järjestettiin kuudella eri koululla ja kielellisesti tuettua alkuvaiheen opetusta järjestettiin ryhmämuotoisesti kevään ajan kolmessa yläkoulussa ja yhdessä alakoulussa. Syyslukukaudella opetusta toteutettiin tuen uudistuksen myötä opetuskielen tukena sekä muun opetuksen tukena tarpeen mukaan. Suomi toisena kielenä -opetukseen osallistui 564 tukeen oikeutettua oppilasta säännöllisesti koko vuoden aikana. Oman äidinkielen opetusta annettiin yhdeksässä eri kielessä valtionavustuksen rahoituksella. Oman äidinkielen opetukseen osallistui keväällä 455 ja syksyllä 396 perusopetuksen oppilasta. Lisäksi yhden tai kahden äidinkielen tai aiemman koulukielen opetukseen osallistui suurin osa valmistavan opetuksen oppilaista.

Valmistavan opetuksen perhekoulutoimintaa järjestettiin läpi vuoden kerran viikossa osana kodin ja koulun yhteistyötä tukevaa toimintaa. Perhekouluun osallistumisaste on korkea ja toimintamalli tukee koko perheen kotoutumista hyvin. Perhekoulumallia esiteltiin erilaisissa tapahtumissa ja Joensuun mallin mukaista toimintaa aloitettiin jo muutamissa kunnissa vuoden aikana. Perhekoulun lisäksi lasten, nuorten ja perheiden kielenoppimista ja kotoutumista tuettiin monien vapaa-ajan taidetoimintojen ja toiminnallisten kieliopetuksen avulla. Kesätoiminnassa tuettiin valmistavan opetuksen oppilaiden kotoutumista ja kielitaidon kehitystä erilaisilla päivätoiminnoilla ja kielikursseilla. Kesällä järjestettiin laajennettu taideviikko Joen Kieku -kesäfestivaalipäivän oheen. Kansainvälisten nuorten teatteriryhmien sekä RanKidsin teatteriesityksiä nähtiin Joensuussa Bravura-viikon ajan. Tapahtumaan saatiin

avustuksia. Aikuisille järjestettiin koko vuoden ajan nonstop-kursseja International House of Joensuu (IHJ) kanssa. KIEKUn erilaisia oppimateriaaleja valmistettiin koko vuoden aikana paljon. KIEKU-tiimi järjesti vuoden aikana koulutuksia ja työpajoja eri kouluissa. Teemana oli kielitietoisuus ja kulttuurien kohtaaminen. Lisäksi hankkeen toiminnoissa valmisteltiin mm. oppimateriaaleja ja teatteriesitystä.

Hyvinvoinnin toimialalla hankerahoitusta on vuonna 2025 saatu yhteensä 2 732 000 eurolla ja siihen on käytetty omarahoitusta 829 000 euroa. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisiin hankkeisiin on saatu hankerahoitusta 2 153 000 euroa vuonna 2025.

Liikkuva koulu hankkeessa on kehitetty Joensuun peruskoulujen MOVE- yhteistyötä, kouluPT- toimintaa ja liikuntaneuvontaa sekä kirjoitettu liikuntareseptejä vähän liikkuville lapsille ja nuorille. Tasa-arvoa ja laatua kehittävässä hankkeessa on tuettu varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa olevia tukea tarvitsevia lapsia ja kehitetty uudenlaisia toimintatapoja heidän tukemisekseen. Lukutaitopolku-hankkeessa tavoitteena on edistää Kansallisen lukutaitostrategian 2030 suuntaviivojen ja toimenpiteiden toteutumista Joensuussa. Hankkeessa luodaan lukutaito-ohjelma, jonka avulla lukutaito ja lukeva toimintakulttuuri nostetaan Joensuussa keskeiseksi painopisteeksi.

Harrastamisen Suomen malli -hankkeessa harrastuksiin on ilmoittautunut 1235 osallistujaa. Ilmoittautuneista 480 on kertonut kyseessä olevan ainut ohjattu harrastus, johon he ovat osallistumassa. Harrastusryhmiä on käynnistetty yhteensä 118, joista 8 on keskeytetty liian pienen osallistujamäärän vuoksi.

Harrastava joensuunlainen -hankkeessa on järjestetty harrastustoimintaa alueille, joissa tarjontaa on vähemmän eli Heinävaarassa, Enossa, Tuupovaarassa ja Reijolassa. Lisäksi opetushallituksen tuella järjestettiin kerhoja useilla eri kouluilla.

Oppilaitosnuorisotyö keskustan oppilaitoksissa-hankkeessa tavoitteena on nuorten hyvinvoinnin lisääminen, oppilaitosnuorisotyön mallin luominen, opiskelijoiden yhteisöllisen työn vahvistaminen ja opiskeluun kiinnittymisen tukeminen ja nivelvaihtelyn mallin vahvistaminen.

Kulttuuripuolen lastenkulttuuriverkoston hankkeessa on järjestetty kulttuuritapahtumia, esityksiä ja työpajoja kouluilla, päiväkodeissa ja kulttuuritiloissa.

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton tulevaisuusrahastolta Joensuun kaupungin saamalla 20 000 euron avustuksella sekä kaikkien kuntien että Itä-Suomen Yliopiston harjoittelukoulujen omarahoituksella seudullisen opetussuunnitelmakoordinaattorin työ laajentui maakunnalliseksi 1.9.2025-31.8.2027. Tavoitteena on syventää maakunnallista yhteistyötä yhteisesti sovittavista asioista esi- ja perusopetuksen kehittämisessä sekä parantaa ja yhtenäistää kasvatuksen ja opetuksen laatua sekä lisätä yhdenvertaisuutta maakunnassa. Yhteistyö on aloitettu yhteisellä työpajapäivällä 25.9.2025. Maakunnallinen sivistysjohdon ryhmä sekä pedagoginen ryhmä kokoontuvat joka kuukausi. Koko maakunnan opettajille suunnattu yhteinen täydennyskoulutuspäivä järjestetään 5.9.2026. Aiemmat seudulliset esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmat päivitetään maakunnallisiksi valtakunnallisten opetussuunnitelma perusteiden uudistusprosessin myötä.

Outokummun kaupungin hallinnoiman kahdeksan kunnan Pidä huolta -meijän koulumme Pohjois-Karjalassa-hankkeen tavoitteena on kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäisy ja niihin puuttuminen perusopetuksessa 1.8.2025-31.7.2027. Työskentely keskittyy pääasiassa seudun

yläkouluihin (yhteensä 16) ja alakoulusta yläkouluun siirtyvien nivelvaiheeseen. Alueellinen hanke-työpari (2) on kiertänyt syksyn kaikki yläkoulut ja kartoittanut koulujen tilannetta, kerännyt hyviä käytänteitä, kehittämiskohteita sekä valmistellut yhteistyössä koulujen kanssa mm. koulukohtaisia tapahtumia, toimintaa, koulutuksia. Lisäksi syksyllä järjestettiin systeeminen ajattelu ja prosessien johtaminen kouluväkivallan selvittämisessä-koulutus, kouluttajina Heikki ja Kalle Turkka. Verkosto-yhteistyötä jatkokehitetään mm. Ankkuritiimin ja Pohjois-Karjalan sovittelutoimiston kanssa.

Hammaslahden uusi koulu otettiin käyttöön syylukukauden alusta 2025.

Koulutuspalvelut järjestivät yhteistyökumppaneiden kanssa monipuolisia tapahtumia ja koulutuksia vuoden 2025 aikana. Perinteinen Suomen suven avaus järjestettiin Laululavalla 40. kerran. Koulut järjestivät painopisteisiin liittyviä teema ja tapahtumapäiviä pitkin vuotta.

Nuorispalveluissa vuoden 2025 suurimmat muutokset olivat kahden nuorisotilan muutot. Tuupovaaran nuorisotalo suljettiin keväällä 2025 ja toiminta siirtyi Tuupovaaran Ullakolle. Hammaslahden uudelle koululle aukesi uudet nuorisotilat. Tuupovaarassa järjestettiin kaikille avoimet nuorisotilan ovet. Hammaslahdessa pidettiin nuorisotyön, kirjaston ja koulun avoimet ovet.

Enon alueella nuorisotyötä järjestettiin 100 kertaa ja siellä kävi 2432 osallistujaa. Uimaharjussa nuorisotyötä järjestettiin säännöllisesti sekä nuorisotilalla että koululla välitunti nuorisotilan muodossa. Uimaharjussa näihin toimintoihin osallistui 163 kerralla 5132 osallistujaa. Kiihtelysvaarassa nuorisotoimintaa oli 41 kertaa ja siihen osallistui 558 osallistujaa. Tuupovaarassa toimintaa oli 50 kertaa ja osallistujia oli 860. Heinävaarassa toimintaa oli 94 kertaa ja osallistujia oli 1603. Hammaslahdessa nuorisotila oli auki 103 kertaa ja osallistujia oli 2460. Reijolassa aukiolokertoja oli 105 ja osallistujia 2061.

Rantakylän nuorisotalo oli auki 165 kertaa ja osallistujia oli 9609. Rantakylän nuorisotilassa järjestettiin Valo-luokan opetusta lukukaudella 2024–2025 ja 2025–2026. Nuorisokeskus Whisper oli auki 228 kertaa ja käyntejä oli 25027. Whisperin tiloissa jatkoi Ote-opetus koulua käymättömille nuorille. Sirkkalan liikukumiskeskus oli auki 142 kertaa ja siellä oli 9366 käyntikertaa. Sirkkalan aukioloista yhdeksän oli Koko perheiden päiviä, joihin osallistui 3067 kävijää.

Uusi nuorisovaltuusto aloitti toimikautensa Outokummun ryhmäytymisellä. Nuorisovaltuusto järjesti Joen Kesä -tapahtuman ja päättäjätapaamisen.

Etsivään nuorisotyöhön tuli virallisia yhteydenottopyyntöjä 485. Etsivään ohjautui eniten asiakkaita ammatillisesta koulutuksesta. Etsivä nuorisotyö tarjosi nuorille tukea, rinnalla kulkemista sekä tukea viranomaisasioiden hoitamiseen. Asiakkaita jatko-ohjattiin mm. liikunta- ja ulkoilutoimintaan sekä nuorisotoimen palveluihin. Sirkkalassa käynnistettiin toiminnalliset tiistait, jotka ovat 16–28-vuotiaiden omat liikunnalliset illat. Lisäksi asiakkaita jatko-ohjattiin mielenterveyden hoitoon, ilmoittautumaan työttömäksi työnhakijaksi ja Ohjaamolle.

Harrastepankin toimintaa järjestettiin 291 kertaa ja siinä oli osallistujia 2892. Suurin osa toiminnoista oli liikunnallisia.

Liikkuva nuorisotyö kohtasi 1510 asiakasta 71 eri tilaisuudessa. Lukuvuoden päättymisen yhteydessä nuorisopalvelut vastasivat useiden toimijoiden yhteisestä jalkautumisesta, niihin paikkoihin, joissa nuoret kokoontuivat juhlimaan koulun päättymistä.

Etsivässä nuorisotyössä työskenteli viisi, erityisnuorisotyössä kolme ja nuorisovaltuustossa osa-aikainen työntekijä. Nuorisotiloilla työskenteli 14 ohjaajaa, joista yksi puoli vuotiskauden ajan oppisopimuksella ja toinen koulun lukukausien ajan. Nuorisopalveluissa oli siviilipalvelushenkilö syksyn toimintakauden ajan. Hallinnossa työskenteli koulutus- ja nuorisajohtajan lisäksi kolme henkilöä, joista harrastamisen Suomen mallin koordinaattorin tehtävä vakinaistettiin nimikkeellä vastaava nuorisohjaaja. Nyt – Nopean nuorisotyön yksikkö hankkeessa työskenteli yksi henkilö 31.5. saakka ja oppilaitosnuorisotyön hankkeessa työskentele 1.8.–31.12. kaksi henkilöä.

Vuonna 2025 Päätoimisen nuorisotyöntekijän palkkausavustusta myönnettiin 13 eri järjestölle yhteensä 57 975 euroa. Toimintaryhmäavustuksia, koulutusavustuksia, leiriavustuksia ja tapahtumaavustuksia jaettiin 21 järjestölle. Toiminta-avustuksia jaettiin yhteensä 55 7891 euroa. Lisäksi nuorisovaltuustoavustusta myönnettiin kahdelle projektille molemmille 500 euroa.

Riskienhallinnan toteutuminen

Tulosalueen riskit ovat vuoden 2025 ajan olleet hallinnassa. Kuntatalouden heikkeneminen on tulosalueella näkynyt mittavana usean vuoden talouden sopeutuksella. Vuoden 2024 talouden sopeuttamisen päätöksiä on viety käytäntöön vuoden 2025 aikana. Taloutta on sopeutettu pääasiassa kouluverkkoa tiivistämällä, eli lakkauttamalla kouluja. Tapaturmariskit ovat keskeinen osa toiminnan riskejä. Tapaturmiin kuten muihin toiminnan luonteesta ja tiloista johtuviin riskeihin on vastattu toimipaikka kohtaisessa riskienarvioinnissa. Maailmanpoliittisesta tilanteesta johtuvat heijasteet ovat näkyneet tulosalueella suurena määränä maahanmuuttaja oppilaita.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	Toteuma
Koulutuspalvelujen yhteiset palvelut				
Tutkintokoulutukseen valmentava	82	75	75	125
Toimintatulot	243 148	0	0	90 359
Toimintamenot	-8 730 776	-8 629 197	-8 629 197	-8 271 998
Toimintakate	-8 487 628	-8 629 197	-8 629 197	-8 181 639
Monikielisten opetus *				
Oppilaat, valmistava opetus läsnäolo kuukaudet		1 600	1 600	1 530
Toimintatulot	635 902	906 000	906 000	622 412
Toimintamenot	-2 573 676	-3 028 700	-3 028 700	-2 540 585
Toimintakate	-1 937 774	-2 122 700	-2 122 700	-1 918 173
Kasvun ja oppimisen tuki				
Toimintatulot	579 570	463 000	463 000	572 369
Toimintamenot	-13 114 380	-13 516 500	-13 516 500	-14 255 248
Toimintakate	-12 534 810	-13 053 500	-13 053 500	-13 682 879
Kehittämishankkeet				
Toimintatulot	2 303 183	3 000 000	3 000 000	1 443 374
Toimintamenot	-2 303 209	-3 000 000	-3 000 000	-1 443 374
Toimintakate	-26	0	0	0

	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	Toteuma
Aamu- ja iltapäivätoiminta				
Lasten määrä	439	455	455	372
€/lapsi	-842	-1 109	-1 109	-863
Toimintatulot	661 571	575 500	575 500	827 357
Toimintamenot	-1 031 176	-1 080 000	-1 080 000	-1 148 424
Toimintakate	-369 606	-504 500	-504 500	-321 066
Perusopetus (sis. Esiopetuksen peruskouluissa)				
Esiopetus, omat koulut	65	60	60	44
Oppilaat, omat koulut yleisopetus	5 409	5 396	5 396	5 300
Oppilaat, muut joensuulaiset koulut	1 255	1 235	1 235	1 238
€/oppilas, sis. Esiopetuksen	-8 864	-9 062	-9 062	-9 116
Toimintatulot	1 050 188	1 561 000	1 561 000	1 641 350
Toimintamenot	-60 119 022	-61 652 700	-61 652 700	-61 242 846
Toimintakate	-59 068 834	-60 091 700	-60 091 700	-59 601 496
Lukio				
Nuorten lukiokoulutus	1 137	1 253	1 253	1 160
Aikuisten lukiokoulutus	141	140	140	126
Aikuisten perusopetus	104	57	57	174
Opiskelijat	1 464	1 525	1 525	1 585
€/opiskelija	-7 165	-7 194	-7 194	-6 938
Toimintatulot	114 759	120 000	120 000	537 051
Toimintamenot	-10 603 822	-11 090 900	-11 090 900	-11 533 708
Toimintakate	-10 489 064	-10 970 900	-10 970 900	-10 996 657
Nuorisopalvelut				
Toimintatulot	188 471	143 500	143 500	184 588
Toimintamenot	-1 880 125	-2 064 000	-1 920 000	-2 047 098
Toimintakate	-1 691 654	-1 920 500	-1 776 500	-1 862 510
Henkilöstömäärä				
Henkilötöyövuodet yhteensä	876	945	945	821
Toimintatulot	5 776 791	6 769 000	6 769 000	5 918 860
Toimintamenot	-100 356 187	-104 061 997	-103 917 997	-102 483 280
Toimintakate	-94 579 395	-97 292 997	-97 148 997	-96 564 420
*Monikielinen opetus on sisältynyt v. 2024 koulutuspalvelujen yhteisiin palveluihin, nyt luvut on eroteltu uuden rakenteen mukaan				

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	6 769 000		6 769 000	5 918 860	-850 140
Toimintakulut	-104 061 997	144 000	-103 917 997	-102 483 280	1 434 717
Toimintakate	-97 292 997	144 000	-97 148 997	-96 564 420	584 577

440 Varhaiskasvatuspalvelut

Tilivelvollinen: varhaiskasvatusjohtaja Irja Seppänen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hänen hyvinvointiaan. Laadukas varhaiskasvatus, joka perustuu työntekijän ja lapsen vuorovaikutukseen (varhaiskasvatuksen pedagogiikka), kehittää erityisesti lapsen kielellisiä ja kognitiivisia taitoja, itsesääätelyä ja sosiaalisia taitoja sekä parantaa hänen kouluvalmiuksiaan. Jokaisella alle kouluikäisellä lapsella on oikeus osallistua varhaiskasvatukseen ja varhaiskasvatukseen osallistumisesta päättävät hänen huoltajansa. Varhaiskasvatus tukee sekä täydentää kotien kasvatustehtävää ja vastaa omalta osaltaan lasten hyvinvoinnista.

Joensuun kaupungilla varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja ryhmäperhepäiväkodeissa. Kunnallisten yksiköiden ohella varhaiskasvatusta järjestävät myös yksityiset palveluntuottajat. Lisäksi perhe voi hakea Kelalta kotihoidontukea silloin, kun alle 3-vuotiaasta lasta hoidetaan kotona. Joensuun kaupungissa varhaiskasvatus vastaa lähes kokonaan myös esiopetuksen järjestämisestä.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Vuonna 2025 kaupungin varhaiskasvatus keskittyi talouteen (otettiin käyttöön maksu lomansa ajaksi peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta 1.6.–31.8. väliseltä ajalta) ja laadukkaiden varhaiskasvatuspalveluiden tuottamiseen kuten myös edellisinä vuosina. Näissä tavoitteissa varhaiskasvatus onnistui erittäin hyvin. Varhaiskasvatuksen talousarvio alittui 640 000 eurolla, joka johtui erityisesti kesäajan ylimääraisten kustannusten vähenemisistä ("Älä varaa varalta", huoltajien toiminnan muutos), maltillisista sairauspoissaoloista sekä ateria- ja siivouspalvelujen talousarviota pienemmistä kustannuksista. Vuonna 2022 kaupungin varhaiskasvatuksessa oli sairauspoissaoloja 24 päivää/htv, vuonna 2023 niitä oli 15 päivää/htv ja vuonna 2024 luku oli 11 päivää/htv. Vuonna 2025 sairauspoissaoloja oli edelleen 11 päivää/htv.

Joka vuotinen Asiakaskysely toteutettiin huoltajille 28.4-18.5.2025 välisenä aikana. Kyselyyn saivat vastata kaikki ne huoltajat, joiden lapsi oli Joensuun kaupungin päiväkodissa, perhepäivähoidossa tai yksityisessä päiväkodissa. Kyselyyn vastasi enemmän kuin koskaan aikaisemmin eli yhteensä 467 huoltajaa. Kyselyssä selvitettiin vastaajien tyytyväisyyttä liittyen varhaiskasvatuspaikan tiloihin, toimintaan, viestintään sekä varhaiskasvatuksen aloittamiseen. Väittämiin liittyvien vastausvaihtoehtojen vaihteluväli oli 1-5 (1 = erittäin huonosti, 2 = huonosti, 3 = kohtalaisesti, 4 = hyvin ja 5 = erittäin hyvin). Huoltajat olivat erittäin tyytyväisiä varhaiskasvatuspaikan varhaiskasvatuksen laatuun (Joensuun kaupungin päiväkodit 4,5 ka, pph 4,8 ka ja yksityiset päiväkodit 4,3 ka). Varhaiskasvatuksen henkilökuntaa huoltajat pitivät edelleen todella ammattitaitoisena (Joensuun kaupungin päiväkodit 4,6 ka, pph 4,9 ka ja yksityiset päiväkodit 4,4 ka). Myös toiminta varhaiskasvatuksessa oli huoltajien mielestä oikein tavoitteellista, monipuolista ja kehittävää (Joensuun kaupungin päiväkodit 4,6 ka, pph 4,7 ka ja yksityiset päiväkodit 4,3 ka). Huoltajat toivoivat, että päiväkotien pihoja kehitettäisiin sekä uudistettaisiin ja että lasten päivästä kerrotaisiin vielä laajemmin: mitä tehtiin, miten ja

miksi. Lisäksi toivottiin joitakin muutoksia päiväkodeissa tarjottavaan ruokaan esimerkiksi monipuolisempia salaatteja (Polkka on tehnyt muutoksia ruoan laatuun kevästä 2025 alkaen, pinaattiraejuustonapit tulivat takaisin ja salaatit sekä leipätarjonta monipuolistuivat).

Toukokuussa Linnunlahden päiväkodissa tapahtui iso vesivahinko. Päiväkoti suljettiin kyseisen vahingon vuoksi ja sen yhdeksän ryhmää sijoitettiin jo lopetettuihin Ollilan, Väisälänkadun ja Pääskyn päiväkoteihin sekä kaupungin muihin päiväkoteihin (lähinnä muiden päiväkotien liikuntasaleihin). Linnunlahden päiväkodin rakennuksen omistaa Parmaco Finland ja päiväkotia on vuokralla näissä tiloissa. Parmaco sai vahingoittuneet tilat kunnostettua ja korjattua jo loka-marraskuussa, mutta Linnunlahden tiloissa jatkettiin toimintaa vasta 5.1.2026, jolloin noin 145 lasta ja 40 työntekijää pääsi omaan päiväkotiinsä.

Elokuussa 2025 aloitettiin uusi toimintavuosi 2025–2026 ja toiminnan painopisteet: lapsen kehitykseen liittyvän teoreettisen tiedon vahvistaminen (kielellinen ja motorinen kehitys, tyypillisesti etenevä kehitys, S2-opetus ja ohjaus sekä kestävästi. Näistä lapsen kehitykseen liittyvän teoreettisen tiedon vahvistaminen ja kestävästi olivat myös edellisenä toimintavuonna painopisteinä, joita nyt syvennettiin. Myös S2-opetuksen ja ohjauksen vahvistaminen aloitettiin jo toimintavuonna 2024–2025. Esiopetuksessa painopisteenä alkoi taas matemaattiset taidot ja tulevaisuuden usko. Matemaattiset taidot ja lukutaidot ovat vuorovuosin esiopetuksen painopisteinä. Varhaiskasvatuksen hallinto ja Henkilöstöpalvelut järjestivät useita täydennyskoulutuksia näihin painopisteisiin liittyen syksyllä 2025. Joensuun kaupungin varhaiskasvatus jatkoi myös yhteistyötä kumppaninsa eli Kuopion kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan teki maaliskuussa päätöksen (25.3.2025, 20 §) maksusta peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikoista kesän ajalta. Kyseisen päätöksen ja maksun tavoitteena oli vähentää kesäajalle tehtyjä turhia varauksia. Lomien ajaksi lapsille tehdään varauksia huomattavasti enemmän, kuin heitä todellisuudessa on paikalla. Kaikista hoidontarpeen muutoksista ja pois-saoloista ei kuitenkaan ilmoiteta varhaiskasvatuksen yksiköihin. Tämän vuoksi lomien aikana lapsille varataan liikaa ruoka-annoksia ja henkilöstöresurssia. Kyseinen lautakunnan päätös perumatta jääneiden paikkojen lisämaksusta koski ainoastaan vanhempien lomiin liittyviä yli viikon mittaisia pois-saoloja 1.6.-31.8.2025 välisenä aikana, joista ei ollut ilmoitettu viimeistään 14 päivää etukäteen yksiköihin. Lisämaksu oli puolet kuukausimaksuksi määritellyn asiakasmaksun lisäksi. Jos asiakasmaksu oli 0,00 euroa, perittiin asiakkaalta puolet varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaisesta pienimmästä perittävästä maksusta. Lisämaksu toi säästöjä kesäkuulta 83 000 euroa ja heinäkuulta 95 000 euroa verrattuna vuoden 2024 kesä- ja heinäkuun menoihin.

Lasten oikeuksien viikolla 17.-18.11.2025 Joensuun kaupungin varhaiskasvatus järjesti kaikille kaupungin varhaiskasvatuksessa oleville lapsille ja työntekijöille (noin 3 000 henkilölle) Lastenjuhlat. Lastenjuhlia järjestettiin yhteensä viisi ja ne pidettiin Joensuun Urheilutalolla. Juhlat järjestettiin kiitoksena siitä, että perheet lähtivät yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa muuttamaan kesän ajan varauskäytäntöjä. Tarpeettomien hoitoaikavarausten perumisten ansiosta (Älä varaa varalta) osa kesän aikana säästyneistä euroista käytettiin näihin Lastenjuhliin. Lastenjuhlat olivat lasten valinta, sillä syyskuussa järjestettiin äänestys, jossa lapset saivat valita suosikkinsa kolmesta tapahtumavaihtoehdosta: elokuva elokuvateatterissa, liikunnallinen seikkailurata tai isot lastenjuhlat. Lastenjuhlat voitti äänestyksen ylivoimaisesti. Onnistuneet Lastenjuhlat olivat yhteistyön tulos (kaupungin varhaiskasvatus, Riveria, Karelia, Polkka, Pokali ja kaupungin pääkirjasto). Sovitun linjauksen mukaisesti kaupungin varhaiskasvatuksessa 3–6-vuotiaille lapsille järjestetään aina vuorovuosina luisteluesitys, teatteriesitys ja konsertti siten, että vuonna 2025 oli Joensuun kilpajäähallilla luisteluesitys

(Frozen) ja vuonna 2026 on vuorossa teatteriesitys, 2027 konsertti ja vuonna 2028 taas luisteluesitys. Näin kaikki 3–6-vuotiaat pääsevät ainakin kerran varhaiskasvatusvuosiensa aikana luisteluesitykseen, teatteriin sekä konserttiin.

Joensuun kaupungin Työtyytyväisyyskyselyyn vastasi 447 varhaiskasvatuksen työntekijää (2024 vastaajia oli 371). Kaupungin varhaiskasvatus sai kyselystä erittäin hyvät tulokset, sillä vastausten keskiarvo varhaiskasvatuksella oli 3,37 (vaihteluväli 1–4, koko kaupunki ka 3,27). Aikaisempiin vuosiin verrattuna varhaiskasvatus on koko ajan nostanut tuloksiaan, sillä vuonna 2024 vastausten keskiarvo oli 3,29 (vastaajia 371) ja vuonna 2023 se oli 3,20 (vastaajia 358). Vuoden 2025 tulokset toivat selkeästi esille sen, että varhaiskasvatuksen työntekijät tietävät, mitkä ovat varhaiskasvatuksen tavoitteet (ka 3,65 ja koko kaupunki ka 3,40) ja millaiset arvot työskentelyä ohjaavat (ka 3,57 ja koko kaupunki 3,37). Myös lapset saivat itse arvioida omaa varhaiskasvatuspaikkaansa Urkki-nimisellä palautelaitteella keväällä 2025. Arviointiin osallistuneista lapsista (677 lasta) neljä viidestä oli tyytyväisiä varhaiskasvatuspaikkaansa päiväkodissa.

Vuonna 2025 varhaiskasvatuksessa oli lapsia keskimäärin yhteensä 2 976. Näistä lapsista yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli 775 lasta eli 26 %. Kaikista päiväkotipaikoista yksityisiä paikkoja oli 29 % ja kaikista varhaiskasvatuspaikoista 27 %. Esioppilaita varhaiskasvatuksessa oli vuonna 2025 keskimäärin yhteensä 530, joista 426 oli kaupungin päiväkodeissa ja 104 yksityisissä päiväkodeissa. Perhepäivähoidossa lapsia oli keskimäärin yhteensä 188. Varhaiskasvatuksen erityisopettajia kaupungin päiväkodeissa työskenteli yhteensä 26 ja varhaiskasvatuksen avustajia noin 50. Vuonna 2024 (31.12.2024) kaupungin varhaiskasvatuksessa tukea tarvitsevia lapsia oli yhteensä 317 lasta eli 14 % kaikista kaupungin varhaiskasvatuksen lapsista. Vuonna 2025 (31.12.2025) tukea tarvitsevia lapsia oli yhteensä 307 lasta eli edelleen 14 % kaikista kaupungin varhaiskasvatuksen lapsista. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa vuonna 2024 (31.12.2024) tukea tarvitsevia lapsia oli yhteensä 47 lasta eli 6 % kaikista yksityisen varhaiskasvatuksen lapsista. Vuonna 2025 (31.12.2025) tukea tarvitsevia lapsia oli yhteensä 49 lasta eli edelleen 6 % kaikista yksityisen varhaiskasvatuksen lapsista. Vuoden 2025 alusta työnsä aloitti uusi jelppari-työpari, jotka työskentelevät vaativaa erityistä tukea tarvitsevien lasten kanssa. Työntekijöitä varhaiskasvatuksessa työskenteli joulukuussa 2025 yhteensä noin 660 työntekijää. Ollilan, Väisälänkadun ja Pääskyn päiväkodit lopettivat toimintansa 31.7.2025. Kyseisissä päiväkodeissa toimi kuitenkin Linnunlahden päiväkodin (vesivahinko 05/2025) ryhmiä 31.12.2025 saakka. Päätös Nollakan uuden 6-ryhmäisen päiväkodin rakentamisesta (korvaa Tarpojan ja Äkkiväärän päiväkodit) Erkinpellontielle tehtiin vuoden 2025 aikana.

Riskienhallinnan toteutuminen

Kaupungin varhaiskasvatuksessa riskejä liittyy erityisesti vanhoihin rakennuksiin ja niiden kuntoon sekä yleisesti talouteen. Vanhoissa päiväkodeissa (ja vähän uudemmissakin) voi tapahtua vesivahinkoja, lämmitys- tai ilmanvaihtojärjestelmien rikkoutumisia tai sähköt menevät poikki pitkäksi aikaa. Tällaisissa tilanteissa tarvitaan usein väistötiloja sekä äkillisiä uudelleenjärjestelyjä ja niitä varten tulee olla varautumissuunnitelmia. Vanhempiin yksiköihin liittyy joskus myös sisäilmahaasteita, jolloin joudutaan etsimään jo altistuneille työntekijöille nopeasti uudet sijoituspaikat. Varhaiskasvatuksen yksiköihin voi kohdistua myös tahallista ilkivaltaa (esimerkiksi Karsikon esiopetus ja Sinkkolan päiväkoti vuoden 2025 aikana). Varhaiskasvatuksen talousriski liittyy erityisesti peruuttamatta jätettyihin varhaiskasvatuspaikkoihin, joista voi aiheutua suuriakin summia turhia kustannuksia. Kesän 2024 ajalta peruttamattomista varhaiskasvatuspaikoista kertyi turhia kuluja 265 000 euroa. Tähän puututtiin siten, että kasvatus- ja koulutuslautakunnan teki maaliskuussa 2025 päätöksen lisämaksusta peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikoista kesän ajalta. Lisämaksu muutti huoltajien

käyttäytymistä selvästi (säästöjä 178 000 euroa). Joulun aikana 2025 lisämaksu ei ollut käytössä ja seitsemän päivän ajalta hukkaan meni noin 60 000 euroa eli vajaa 9 000 euroa/päivä. Myös uusien päiväkotien rakentamiseen ja käyttöönottoon liittyy riskejä, kuten vaikea taloustilanne, jolloin vanhojen yksiköiden tilalle ei voida rakentaa uusia, rakennusaikataulujen venyminen, talousarvion ylittyminen tai rakentajan konkurssi, joihin tulee varautua.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	Toteuma
Yhteiset palvelut				
Toimintatulot	237 783	100 000	100 000	232 959
Toimintamenot	-3 351 927	-3 956 000	-3 956 000	-3 759 186
Toimintakate	-3 114 144	-3 856 000	-3 856 000	-3 526 227
Avoin varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa	12	0	0	0
€/lapsi	-2 079	0	0	0
Toimintatulot	3 072	0	0	0
Toimintamenot	-28 021	0	0	0
Toimintakate	-24 949	0	0	0
Perhepäivähoito				
Lapsia hoidossa	206	185	185	188
€/lapsi	-11 595	-11 384	-11 384	-12 428
Toimintatulot	83 494	78 000	78 000	119 220
Toimintamenot	-2 471 962	-2 184 000	-2 184 000	-2 455 655
Toimintakate	-2 388 468	-2 106 000	-2 106 000	-2 336 435
Päiväkodit				
Lapsia hoidossa	2 122	2 172	2 172	2 013
€/lapsi	-15 143	-14 712	-14 712	-15 688
Toimintatulot	1 105 346	1 174 000	1 174 000	1 127 056
Toimintamenot	-33 238 187	-33 129 000	-33 129 000	-32 707 976
Toimintakate	-32 132 840	-31 955 000	-31 955 000	-31 580 920
Kotihoidontuki				
Lapsia hoidossa	599	600	600	581
Toimintatulot	0	0	0	0
Toimintamenot	-2 021 751	-1 985 000	-1 985 000	-1 910 261
Toimintakate	-2 021 751	-1 985 000	-1 985 000	-1 910 261
Yksityinen varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa	734	785	785	775
€/lapsi	-10 607	-11 074	-11 074	-11 099
Toimintatulot	7 546	3 000	3 000	48 174
Toimintamenot	-7 793 053	-8 696 000	-8 696 000	-8 649 613
Toimintakate	-7 785 507	-8 693 000	-8 693 000	-8 601 439
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	603	605	605	593
Toimintatulot	1 437 240	1 355 000	1 355 000	1 527 409
Toimintamenot	-48 904 901	-49 950 000	-49 950 000	-49 482 692
Toimintakate	-47 467 660	-48 595 000	-48 595 000	-47 955 283

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 355 000		1 355 000	1 527 409	172 409
Toimintakulut	-49 950 000		-49 950 000	-49 482 692	467 308
Toimintakate	-48 595 000	0	-48 595 000	-47 955 283	639 717

Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	8 865 000	-8 200	8 856 800	8 191 178	-665 621
Toimintakulut	-155 518 997	444 000	-155 074 997	-153 203 587	1 871 410
Toimintakate	-146 653 997	435 800	-146 218 197	-145 012 409	1 205 788

INVESTOINNIT

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan alkuperäisessä investoinneissa vuodelle 2025 varauduttiin koulutus- ja nuorisopalveluissa Hammaslahden koulun ensikertaiseen kalustamiseen ja varustamiseen sekä Hammaslahden uuden nuorisotilan kalustamiseen ja varustamiseen. Varhaiskasvatuspalveluissa varauduttiin Päiväkotien vanhojen kalusteiden uusimiseen.

Hammaslahden koulun ensikertaikalustaminen sekä varustaminen on saatu päätökseen toteuman ollessa 97,8 %.

Hammaslahden nuorisotilojen tilojen kalustaminen ja varustaminen saatiin päätökseen, toteuman ollessa 96,2 %.

Päiväkotien vanhoja kalusteita uusittiin investointiohjelman mukaisesti. Investointien toteuma varhaiskasvatuksen osalta oli 100 %.

INVESTOINNIT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointituotot	0	0	0	0	0
Investointimenot	-761	0	-761	-745	15,9
Nettoinvestoinnit	-761	0	-761	-745	15,9